

Hälsa och sjukdom 1

Health and Disease 1

30 hp

Programkurs

8LPG30

Gäller från: 2024 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicin	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2021-06-14	Grundnivå	G1F
Reviderad av	Utbildningsområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2023-06-01	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2022		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för hälsa, medicin och vård		

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets tredje kurs.

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänt betyg på kursen Läkarrollen och biologisk funktion samt godkända obligatoriska moment ingående i kursen Biologisk funktion. Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- förklara mekanismer bakom bestämningsfaktorer för hälsa och sjukdom,
- analysera orsaker till skillnader i hälsa ur ett jämlikhetsperspektiv,
- förklara principerna bakom hälsofrämjande respektive sjukdomsförebyggande åtgärder,
- förklara generella mekanismer och orsaker vid allmän patologiska processer på cell-, vävnads-, organ- och systemnivå,
- utifrån mekanismer förklara carcinogenes, systemeffekter av cancer och principer för farmakologisk behandling av cancer,
- förklara principer för medfödda och förvärvade genetiska sjukdomar,
- förklara principerna för läkemedels omsättning och effekt hos människa,
- förklara mekanismer som orsakar störd struktur eller funktion på molekyl-, cell-, vävnads-, organ- och organsystemnivå beträffande cirkulationsorganen, respirationsorganen, blodet, njurarna och urinvägarna,
- utifrån mekanismer förklara symtom, undersökningsfynd och förlopp vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i cirkulationsorganen, respirationsorganen, blodet, njurarna och urinvägarna,
- utifrån mekanismer förklara diagnostiska metoder samt principer för farmakologisk och icke-farmakologisk behandling vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i cirkulationsorganen, respirationsorganen, blodet, njurarna och urinvägarna,
- beskriva diagnostiska metoder och behandling vid vanliga symtom och sjukdomar i cirkulationsorganen, respirationsorganen, blodet, njurarna och övre urinvägarna och
- förklara mekanismer bakom individuella skillnader i

sjukdomsmanifestationer i cirkulationsorganen, respirationsorganen, blodet, njurarna och urinvägarna.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- förklara processen för eget och andras lärande,
- med hjälp av patientcenterade samtalsfärdigheter genomföra patientsamtal med syfte att förstå patientens sammanhang och hur patienten ser på sin hälsa och/eller sina symptom,
- i studiesituationer kunna tillämpa aktiva copingstrategier,
- i patientmötet kunna beskriva aktiva copingstrategier hos sig själv,
- identifiera vilka copingstrategier som patienter tillämpar och identifiera vilka som bidrar till hälsa,
- identifiera och klassificera mikroorganismer utifrån deras morfologi samt biokemiska och fysiologiska egenskaper,
- identifiera organ, strukturer och vävnader makro- och mikroanatomiskt inom matsmältningsorganen, lymfoida organen, endokrina organen, reproduktionsorganen, nervsystemet, sinnesorganen, rörelseapparaten och huden och relatera dessa till normalfunktion,
- identifiera organ, strukturer och vävnader makro- och mikroanatomiskt inom cirkulationssystemet, respirationssystemet, blodet, njurarna och urinvägarna och relatera dessa till normal och avvikande funktion,
- under handledning utföra kroppsundersökning och använda basala diagnostiska metoder riktade mot fynd inom cirkulationsorganen och respirationsorganen och
- insätta grundläggande livräddande åtgärder utanför sjukhus.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- värdera medicinsk information från olika källor för att kunna tillägna sig innehållet relaterat till en given uppgift,
- visa omtanke, empati och respekt gentemot patienter,
- samarbeta respektfullt med medarbetare och medstudenter och
- identifiera och reflektera över etiska problem i medicinsk verksamhet och kritiskt granska egna och andras etiska argument.

Kursinnehåll

Kursen omfattar undervisning främst inom ramen för tre av läkarprogrammets teman och innehåller:

Generalist

- Allmän patologi
- Allmän farmakologi
- Basala praktiska färdigheter
- Introduktion till diagnostiska metoder

Professionell utveckling

- Mekanismer bakom bestämningsfaktorer för hälsa och sjukdom
- Hälsans fördelning i Sverige och globalt, ur ett jämlikhetsperspektiv
- Hållbar utveckling i globalt perspektiv
- Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder
- Patientkonsultation - helhetssyn
- Läkarrollen – identifiering av etiska problem

Cirkulation-Respiration-Erytron-Njurar

Patologiska tillstånd samt principer för diagnostik och behandling inom

- Cirkulationsorganen
- Respirationsorganen
- Njurar och urinvägar
- Blodet

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten förväntas ta ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap, att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenterna arbetar tillsammans i grupper för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Verklighetsanknutna situationer utgör grunden för studenternas studier. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen.

Studenterna tränas i att bemöta och kommunicera med patienter som en del i den professionella utvecklingen inom ramen för momentet strimma patientkonsultation, vilket är en del av studenternas färdighetsträning. Strimma patientkonsultation genomförs inom primärvården och utgör en del av verksamhetsintegrerat lärande (VIL). Studenternas förmåga till professionsspecifika etiska ställningstaganden tränas inom ramen för momentet strimma läkarrollen.

I undervisningen på denna kurs används arbetsformer såsom basgrupper, föreläsningar, demonstrationer, seminarier, laborationer och färdighetsträning.

Examination

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen samt en individuell praktisk examination. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. De obligatoriska momenten är basgruppsarbete, strimma patientkonsultation och strimma läkarrollen.

Vid underkänt på färdighetsträning strimma patientkonsultation får student göra detta moment endast ytterligare en gång. Praktisk tentamen får genomföras högst fem gånger.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

En student kan komma att få avbryta det verksamhetsintegrerade lärandet i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i det verksamhetsintegrerade lärandet på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under det verksamhetsintegrerade lärandet i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från det verksamhetsintegrerade lärandet eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.